

власна думка, грудень місяць, досвідчений експерт тощо. Стилiстично правильним у даному контекстi будуть формулювання: сюрприз (оскiльки це i є *неочiкуваний* поворот подiй або звiстка), колега (це i є товариш за фахом, за мiсцем *роботи*), грудень (це i є *мiсяць* року), експерт (вiд лат. *expertus* — *досвiдений*). Як бачимо, в мовознавствi термiн «плеоназм» має негативну конотацiю i вживається на позначення мовностилiстичної надлишковостi, що є позанормативним явищем.

Вiдтак, щоб оберiгати власне мовлення вiд лексичної надмiрностi, варто усвiдомлювати причини виникнення таких помилок. А вони, як цiлком слушно зазначають мовознавцi, можуть бути рiзні. Передусiм «корiнь поразки медiа криється в несвiдомостi», тобто здебiльшого значна частина журналістiв не має уявлення про сказане, використовує плеонастичні словосполучення (тупу — надмiрне зловживання, дуже засильно, рослинна олія, маленькi дрiбнички, вiльнi вакансiї, дуже величезний, вiдомi зiрки) неусвiдомлено. Безсумнiвно, причиною таких помилок є некомпетентнiсть представникiв ЗМІ, недостатнiй рiвень володiння рiдною мовою, невеликий словниковий запас, невибагливiсть у доборi засобiв мовного спiлкування, банальнi лiнощi й небажання перевiрити за словниками правильнiсть використання подiбних термiнологiчних утворень, а також вплив iнших мов (наприклад, застiяв «кошти» в українських мас-медiа фiксується «грошовi кошти», оскiльки вiдповiдний термiн в iншiй мовi «денежные средства» або застiяв «олія» кажуть «рослинна олія», бо в iншому мовному дискурсi це словосполучення звучить як «растительное масло»).

Отже, зважаючи на вищесказане, можна зазначити, що плеоназми — це зайвi слова, якi лише захарачують мовний дискурс українських ЗМІ, а отже, їх треба безжално викидати з власного мовлення.

П. Чуйко

МОРАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ РОМАНІСТИКИ НІЛА ГЕЙМАНА

P. Chuiko

MORAL AND PHILOSOPHICAL PROBLEMS OF NEIL GAIMAN'S NOVELS

Нiл Гейман — вiдомий британський письменник i сценарист, чия творчiсть перетинає жанровi межi та приваблює читачiв будь-якого вiку. Серед численних лiтературних нагород письменника — премiї Брема Стокера, Г'юго, Локус, Небула, Британської асоцiацiї наукової фантастики, медалi Ньюберi та Карнегі, Мiфопоетична премiя тощо. У його творах можна знайти багато глибоких морально-фiлософських проблем, якi змушують замислитися над цiннiстю життя i людини.

«*Зоряний пил*» (“*Stardust*”, 1998). Трiстану, головному герою роману, довелося пройти важкий шлях, щоб завоювати кохану, стикаючись з багатьма перешкодами, якi заважають його моральнiй силi. Це змушує читача задуматися про те, що життя не завжди буває легким i що наша моральна сила визначає нашу здатнiсть виконувати свої обов'язки та досягати своїх цiлей.

«*Коралiна*» (“*Coraline*”, 2002). Ця iсторiя присвячена етичним питанням, пов'язаним з ризиком i вiдповiдальнiстю. Головна героiня, Коралiна повинна вiршити, чи варто ризикувати своїм життям, щоб врятувати iнших, i як їй ставитися до тих, хто завдав їй болю. Дiвчина вiдкриває шлях в iнший свiт, спочатку iдеальний, але насправдi грiзний, упевнюється у важливостi родинних стосункiв та вiдповiдальностi за власнi вчинки, переконується, що боротьба за увагу та власнiсть менш важлива, нiж любов i пiдтримка близьких.

Твори Геймана часто містять набір споріднених моральних принципів, які відображають віру в людську доброту та важливість справедливості й милосердя. Один із цих принципів полягає в тому, що добро завжди перемагає зло, тож більшість героїв письменника обирає добро, а не зло, як би важко це не було.

Щоб врятувати своїх батьків, Кораліна подорожує через портал у світ загрози. Вона змушена боротися зі своїми внутрішніми страхами, розуміти свою помилку і працювати над нею. Таким чином, автор показує, що сила і перемога починаються з впевненості в собі. У багатьох його творах герої змушені стикатися зі своїми внутрішніми страхами і невдачами, і лише тоді, коли вони знаходять в собі силу та впевненість, вони можуть перемогти ворогів і знайти щастя.

Важливий моральний принцип, втілений у «Кораліні», полягає в тому, що дівчата повинні навчитися вірити в себе. Героїня книги завжди дослухається до своїх інстинктів і обстоює свої переконання, незважаючи на те, що інші можуть її не зрозуміти. Це допомагає читачам зрозуміти важливість самовизначення та самовираження.

Загалом, Кораліна настільки зачарована цим новим, настільки чарівним світом, що втікає від реальності. Але через жорстокість цього, нещодавно ще прекрасного виміру, вона опиняється під загрозою смерті. Це акцентує на важливості розуміння й прийняття реальності та відповідальності за власні дії, яка завжди лежить на нас.

«Американські боги» (*"American Gods"*, 2001). Автор розглядає моральні проблеми під різними кутами зору, не завжди вказуючи на чіткі рішення. Він ставить під сумнів існування як тих, хто має право на божественну владу, так і справжньої справедливості у світі, де божественні істоти також помиляються та грішать. На тлі цього досліджуються теми імміграції та культурних зіткнень в Америці, впливу самотності на рішення головних героїв тощо.

Один з найважливіших моральних принципів у творчості письменника полягає в тому, що кожна людина вільна вибирати, і що вибір, і свобода волі є найважливішими речами для неї. Головні герої його романів намагаються зберегти власну свободу волі та існування у все більш контрольованому та маніпульованому світі, вони вірять у те, що кожна людина має можливість самостійно визначати свій шлях у житті та обирати свої дії. Цей принцип демонструє віру Ніла Геймана в потенціал людства та в те, що кожна людина може зробити світ кращим.

К. Шавурський

ОБРАЗ МАЙОРА ТОМА В ПОЕТИЦІ ДЕВІДА БОВІ

K. Shavurskyi

THE IMAGE OF MAJOR TOM IN THE POETICS OF DAVID BOWIE

Девід Бові (Девід Роберт Джонс, 1947–2016) — британський співак, композитор, поет, гітарист, художник і кіноактор. Його ім'я занесено до Зали слави рок-н-ролу (1996), він є одним з найвпливовіших музикантів ХХ ст., серед яких — Боб Ділан, Джим Моррісон, Сід Баррет, Джон Леннон, Курт Кобейн та ін. У рік смерті Бові саме Боб Ділан отримав Нобелівську премію з літератури за «створення нових поетичних експресій в американській пісенній традиції». Скептикам щодо визнання музиканта літератором лауреат відповів у своїй Нобелівській промові, зазначивши, що Шекспіра теж спочатку не читали, а тільки дивилися його вистави.